

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/59

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2023/14086

Karar No. 2023/18986

Tarihi: 06.12.2023

- **YILLIK İZİN ÜCRETİ**
- **TAHMİNEN İFADESİNİN BAĞLAYICI BİR İFADE OLMADIĞI TALEPLE BAĞLILIK İLKESİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLEMEYECEĞİ**
- **YILLIK İZİNLERİN KULLANDIRILDIĞINI İŞVERENİN KANITLAMASININ GEREKTİĞİ**
- **TARAFLARCA YAPILAN VEKALET ÜCRET SÖZLEŞMESİNDE KARARLAŞTIRILAN VEKALET ÜCRETİ KONUSUNDA KARAR VERİLMESİNİN GEREKTİĞİ**

ÖZETİ: Somut uyuşmazlıkta dava dilekçesinde; davacının "hak kazandığı halde kullanılmayan/kullanmadığı tahminen 90 günlük yıllık ücretli izin hakkı" olduğu belirtilmiştir. İlk Derece Mahkemesince davacının 122 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağına bulunduğu tespit edilmesine rağmen dava dilekçesindeki sözü edilen açıklama, taleple bağlilik çerçevesinde değerlendirilerek 90 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağı hüküm altına alınmıştır. Bölge Adliye Mahkemesi tarafından ise davacı vekilince istinaf dilekçesinde kullanılmadığı belirtilen 122 gün yıllık izin süresinin, dava dilekçesinde belirtilen 90 günün çok üzerinde olduğu gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesinin kurduğu hüküm isabetli bulunmuştur. Ne var ki dava dilekçesinde sözü geçen ifadenin, "tahminen" kelimesi gözetilmeden bağlayıcı bir mahiyette olduğu değerlendirilerek taleple bağlilik çerçevesinde değerlendirilmesi hatalıdır. İlk Derece Mahkemesince tespit edilen gün sayısının dava dilekçesinde belirtilen gün sayısının çok üzerinde olması da sonuca etkili değildir. Şu

hâlde yıllık izinlerin kullandırıldığı noktada ispat yükünün işverene ait olduğu dikkate alınarak 122 gün karşılığı yıllık izin ücreti alacağı hüküm altına alınmalıdır.

3. Ayrıca 6100 sayılı Kanun'un 329 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre "Kötü niyetli davalı veya hiçbir hakkı olmadığı hâlde dava açan taraf, yargılama giderlerinden başka, diğer tarafın vekiliyle aralarında kararlaştırılan vekâlet ücretinin tamamı veya bir kısmını ödemeye mahkûm edilebilir. Vekâlet ücretinin miktarı hakkında uyuşmazlık çıkması veya mahkemece miktarının fahiş bulunması hâlinde, bu miktar doğrudan mahkemece takdir olunur." Dava dilekçesinde, sözü edilen maddeye de dayanılarak talepte bulunulmuştur. 6100 sayılı Kanun'un 297 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre, davacının tüm talepleri hakkında açık ve şüpheden uzak bir şekilde olumlu ya da olumsuz bir karar verilmesi zorunludur. Şu hâlde davacı vekilinin bu talebi hakkında olumlu ya da olumsuz bir hüküm kurulmaması da hatalıdır.

Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraf vekillerince istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvuruların ayrı ayrı esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 09.05.2014-13.05.2019 tarihleri arasında davalı Şirketin genel müdür yardımcısı olarak belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalıştığını, aylık son brüt ücretinin tahminen 26.000,00 TL civarında olduğunu, işverence iş sözleşmesinin ihbar önellerine uyulmadan haksız ve kötüniyetli olarak feshedildiğini, iş sözleşmesinin 7 nci maddesi uyarınca 16 haftalık ihbar tazminatı alacağı bulunduğunu, ikramiye, öğle yemeği, tahsis edilen araç ve yakıtı, tahsis edilen cep telefonu ve telefon fatura ödemelerinin çıplak ücrete ilave edilmesi gerektiğini, davalı Şirket tarafından gönderilen fesih yazısında; kıdem ve ihbar tazminatı ödeneceği belirtildiği hâlde ödeme yapılmadığını, Şirket genel kurul kararlarına istinaden iş güvencesinden yararlanamayan Genel Müdür Yardımcısı olan müvekkili ile 09.05.2014 tarihinde iş sözleşmesi düzenlendiğini, Şirket Genel

Kurul Kararı ve iş sözleşmesi hükümleri uyarınca kıdem tazminatı hesaplamasında tavan miktarının aşılabacağı davalı Şirketçe kabul edildiğini, fesih bildiriminde gözüken fesih nedeninin gerçeği yansıtmadığını, seçilen yeni Belediye Başkanının önceki Belediye Başkanı tarafından görev verilmiş Belediye iştirakli şirketlerde istihdam edilen tüm Genel Müdürlerin ve Genel Müdür Yardımcılarının iş sözleşmelerinin siyasi saikle feshedildiğini, 3 adet Genel Müdür Yardımcısının iş sözleşmesini feshedip yerine 4 adet Danışman ve Direktör almanın feshin kötüniyetli olduğunun kanıtı olduğunu, zira Direktörün Genel Müdür Yardımcısından daha fazla yetkisi bulunduğunu, Genel Müdür Danışmanlarının Genel Müdür Yardımcılarının yaptıkları işleri bizzat yapmakla görevlendirildiklerini iddia ederek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, kötüniyet tazminatı, yıllık ücretli izin alacağı ve akdi vekâlet ücreti alacağı davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; öncelikle zamanaşımı, hak düşürücü süre, hukuki yarar yokluğu, usul itirazlarında bulunarak, davacının müvekkili Şirkette 09.05.2014-13.05.2019 tarihleri arasında genel müdür yardımcılığı pozisyonunda çalıştığını, müvekkili Şirketin Malatya Büyükşehir Belediyesine bağlı müessese olduğunu, söz konusu Belediye ve müesseselerinin yeni organizasyon yapılanmasında genel müdür yardımcılığı pozisyonunun idari bir karar ile kaldırıldığını, bu sebeple davacının müvekkili Şirkette çalışacağı herhangi bir iş pozisyonu kalmadığını, müvekkili Şirketin davacıya farklı bir pozisyonda çalışmasını teklif ettiğini; ancak davacının bu talebi de reddettiğini, davacının kıdem tazminatı talebini kabul etmediğini ve kıdem tazminatına hak kazandığı bir an kabul edilse bile tavan sınırının geçilemeyeceğini, davacının yıllık izinlerinin büyük bir kısmını kullandığını, davacının genel müdür yardımcısı olması sebebiyle işyerinde izin defteri tutulması yönünde sorumluluk sahibi olduğunu, belirsiz alacak davası açılmayacağını, talep edilen faiz türü ve başlangıç tarihlerinin de hatalı olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı vekili dava dilekçesinde tahminen 90 günlük yıllık ücretli izin alacağı bulunduğunu belirttiğinden, talep dikkate alınarak davacının kullanmadığı 90 gün yıllık izin karşılığı yıllık ücretli izin alacağına karar verilmiş, kıdem ve ihbar tazminatı talepleri de kabul edilmiş, kötüniyet tazminatına hükmetme koşullarının oluşmadığı gerekçesiyle bu talebin reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuşlardır.

B. İstinaf Sebepleri

1. Davacı vekili; davacının kullanmadığı yıllık izin süresinin 122 gün olduğunu, İlk Derece Mahkemesinin 90 gün yıllık izin alacağına hükmettiğini, kendilerinin dava dilekçesinde tahminen 90 gün yıllık izin alacağını olduğunu belirttiklerini, oysa kesin bir şekilde 90 gün yıllık izin alacağı olduğundan söz edilmediğini, iş sözleşmesinin kötünietli olarak feshedildiğinin ispatlandığını, bu talebin hüküm altına alınması gerektiğini, vekâlet ücreti ve yargılama giderleri konusunda hatalı karar verildiğini belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılmasını ve davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

2. Davalı vekili; cevap dilekçesindeki savunmaların yanı sıra davacının dava dilekçesinde 4 brüt ücret tutarında ihbar tazminatı talep ettiğini, bunun sebebinin ise taraflar arasındaki 09.05.2014 tarihli iş sözleşmesinin 7 nci maddesine dayandığını; ancak bu sözleşmenin davacı ve beraberindeki yöneticilerin kendi konumlarını ve çıkarlarını korumak amacıyla düzenlendiğini ve hukuki anlamda bir bağlayıcılığı olmadığını, kıdem tazminatına uygulanan tavan sınırının ihbar tazminatı yönünden de uygulanması gerektiğini, ihbar tazminatından indirim yapılması gerektiğini, bilirkişi raporunda ihbar tazminatının yanlış hesaplandığını, yol yardımı kıdem tazminatı hesabına eklenirken nakden değil aynı olarak karşılanan yol yardımının parasal değerinin hesaplanarak kıdem tazminatına ilave edilmesi gerektiğini, davacının yıllık izninin büyük bir kısmını kullandığını ve tüm personel hakkında işyerinde tutulan izin defterlerinin incelenmesi ve denetlenmesi hususunda yetkili olmasına rağmen kendisi hakkında sadece tahminen izin süresi beyan etmesinin tamamen hayatın olağan akışına aykırı bir durum olduğunu belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması ve davanın reddine karar verilmesi istemi ile istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gereke ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı vekilinin dava dilekçesinde davacının tahminen 90 gün kullanmadığı izni olduğunu belirttiği, istinaf dilekçesinde kullanılmayan süre olarak belirtilen 122 günlük sürenin 90 günün çok üzerinde olduğu, bu nedenle İlk Derece Mahkemesince kullanılmayan yıllık izin süresinin 90 gün olduğunun kabul edilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı, iş sözleşmesinin davalı işveren tarafından kötünietli olarak feshedildiğinin ispat edilemediği, bildirim sürelerine ilişkin 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 17 nci maddesinde sürelerin sözleşme ile artırılabilirliğinin düzenlendiği, ancak Kanun'da bir üst sınır öngörülmediği, Yargıtay kararlarında üst sınırın hâkim tarafından belirlenmesi ve en fazla ihbar ve kötüniet tazminatlarının toplamı kadar olması gerektiğinin kabul edildiği, bu durumda davalı lehine hükmedilen ihbar tazminatı tutarı ihbar ve kötüniet tazminatı toplamını geçmediğinden hükmedilen ihbar tazminatının yerinde olduğu, giydirilmiş ücretin belirlenmesinde isabetsizlik bulunmadığı gerekçeleriyle taraf vekillerinin istinaf başvurularının ayrı ayrı esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; istinaf dilekçesinde belirttiği sebepleri tekrar ederek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık; kötüniyet tazminatı koşullarının bulunup bulunmadığına, kullanılmayan yıllık izin süresine ve davacının vekiliyle aralarında kararlaştırılan vekâlet ücretinin bir kısmını davalının ödemeye mahkum edilmesi yönündeki talebe ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 26 ncı maddesi, 297 nci maddesi, 326 ve 329 uncu maddeleri ile 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ve 371 inci maddesi.

2. 4857 sayılı Kanun'un 17, 53 ve 59 uncu maddeleri, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 23 üncü maddesi.

3. Değerlendirme

1. 6100 sayılı Kanun'un 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre "*Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir.*"

2. Somut uyuşmazlıkta dava dilekçesinde; davacının "*bak kazandığı halde kullandırılmayan/kullanmadığı tahminen 90 günlük yıllık ücretli izin hakkı*" olduğu belirtilmiştir. İlk Derece Mahkemesince davacının 122 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağına bulunduğu tespit edilmesine rağmen dava dilekçesindeki sözü edilen açıklama, taleple bağlılık çerçevesinde değerlendirilerek 90 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağı hüküm altına alınmıştır. Bölge Adliye Mahkemesi tarafından ise davacı vekilince istinaf dilekçesinde kullanılmadığı belirtilen 122 gün yıllık izin süresinin, dava dilekçesinde belirtilen 90 günün çok üzerinde olduğu gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesinin kurduğu hüküm isabetli bulunmuştur. Ne var ki dava dilekçesinde sözü geçen ifadenin, "*tahminen*" kelimesi gözetilmeden bağlayıcı bir mahiyette olduğu değerlendirilerek taleple bağlılık çerçevesinde değerlendirilmesi hatalıdır. İlk Derece Mahkemesince tespit edilen gün sayısının dava dilekçesinde belirtilen gün sayısının çok üzerinde olması da sonuca etkili değildir. Şu hâlde yıllık izinlerin kullandırıldığı noktasında ispat yükünün işverene ait olduğu dikkate alınarak 122 gün karşılığı yıllık izin ücreti alacağı hüküm altına alınmalıdır.

3. Ayrıca 6100 sayılı Kanun'un 329 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre "*Kötüniyetli davalı veya hiçbir hakkı olmadığı hâlde dava açan taraf, yargılama giderlerinden başka, diğer tarafın vekiliyle aralarında kararlaştırılan vekâlet ücretinin tamamı veya bir kısmını ödemeye mahkûm edilebilir. Vekâlet ücretinin miktarı hakkında uyuşmazlık çıkması veya mahkemece miktarının fazla bulunması hâlinde, bu miktar doğrudan mahkemece takdir olunur.*" Dava dilekçesinde, sözü edilen maddeye de dayanılarak talepte bulunulmuştur. 6100 sayılı Kanun'un 297 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre, davacının tüm talepleri hakkında açık ve şüpheden uzak bir şekilde olumlu ya da olumsuz bir karar verilmesi zorunludur. Şu hâlde davacı vekilinin bu talebi hakkında olumlu ya da olumsuz bir hüküm kurulmaması da hatalıdır.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgisine iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

06.12.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.